

(ارزیابی تاثیر مراقبت خانواده محور بر پیامدهای بیمار اطفال : یک مطالعه مروری)

فاطمه زهرا سلامت

کارشناس ارشد پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی شاهرود، سمنان، ایران

فاطمه رضایی^۱

استادیار گروه پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بابل، مازندران، ایران (نویسنده مسئول)

آرزو کردیان

دانشجوی کارشناسی پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بابل، مازندران، ایران

فاطمه مسلمی نجارکلایی

گروه پرستاری کودکان، دانشکده پرستاری شهید بهشتی رشت، دانشگاه علوم پزشکی گیلان، ایران

هما وجدانی وحیدی

دانشجوی کارشناسی ارشد پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی شاهرود، سمنان، ایران

چکیده

خانواده نقش مهمی در سلامت جامعه دارد و کودکان برای پیشبرد کامل شخصیت خود باید تحت مراقبت والدین بزرگ شوند. تغییر در شیوه زندگی و فعالیت فیزیکی کودکان به عهده والدین است. کمیته کودکان دارای ناتوانی، خانواده را به عنوان مهره اصلی و عاملی که نقش اساسی را در تضمین سلامت و رفاه کودکان بازی می کند در نظر می گیرد. به همین جهت است که امروزه توجه به خدمات بهداشتی و مراقبت های مربوط به رشد، از یک مدل کودک محوری سنتی به یک مدل خانواده محوری تغییر شکل داده است. این مدل اهمیت سهم خانواده را در نظر می گیرد، به خصوص عوامل استرس زایی که خانواده را تحت تأثیر قرار می دهد. در این مدل به توانایی خانواده برای مقابله با فشارهای روانی پرداخته می شود.

به جهت یافتن مطالعات مرتبط با مراقبت خانواده محور بر پیامدهای بیمار اطفال جستجو در پایگاه های اطلاعاتی نشریات فارسی زبان جهاد دانشگاهی (SID)، مگیران (magiran) و همچنین گوگل اسکالر صورت گرفت. از کلمات کلیدی فارسی مراقبت خانواده محور، کودکان، پیامدهای بیماری به صورت مجزا و ترکیبی استفاده شد. ۱۰ مقاله از طریق جستجو در پایگاه های اطلاعاتی و ۲ مقاله از طریق لیست مقالات یافت شد. ۵ مقاله که مطابق با هدف موضوعی این مطالعه بود، انتخاب شدند و مورد بررسی قرار گرفتند. مراقبت خانواده محور می تواند منجر به توانمندسازی خانواده، رضایت والدین از خدمات، خودکارآمدی والدین و تکامل کودک شود. با توجه به اهمیت مراقبت خانواده محور، درک والدین از مراقبت خانواده محور برای بهبود فرآیندها و نتایج خدمات برای کودکان و خانواده هایشان بسیار مهم است. پرستاران می توانند با تقویت اجرای مراقبت خانواده محور، زمینه بهبود خودکارآمدی مادران و کاهش فشار مراقبتی آن ها را فراهم سازند.

^۱ نویسنده مسئول

واژگان کلیدی: مراقبت خانواده محور، کودکان، پیامدهای بیماری

منابع

(زاده، وصلی، استبصاری، & نصیری، ۲۰۲۰)

(هدایت & هاشمی، ۲۰۱۷)

(فاطمه، راحله، احمدعلی، & اکبر، ۲۰۱۷)

(ودودی، زاده، & یزدی، ۲۰۱۸)

(غلامعلی، سالار، محمود، & مختار، ۲۰۰۸)

- زاده، م. ح.، وصلی، پ.، استبصاری، ف.، & نصیری، م. (۲۰۲۰). ارتباط درک از مراقبت خانواده محور، فشار مراقبتی و خودکارآمدی در مادران کودکان مبتلا به بیماری مزمن. *HAYAT*, 25 (۴).
- غلامعلی، ا.، سالار، ف.، محمود، م.، & مختار، م. پ. (۲۰۰۸). تاثیر مداخلات به هنگام روان شناختی و آموزشی خانواده محور، بر سلامت روانی مادران دارای فرزند با نشانگان داون.
- فاطمه، ه. ر.، راحله، س.، احمدعلی، ا.، & اکبر، ح. ز. (۲۰۱۷). مداخله آموزشی خانواده محور در چارچوب تئوری شناختی اجتماعی برای کاهش شاخص توده بدنی کودکان چاق و دارای اضافه وزن شهر زرین شهر.
- هدایت، & هاشمی. (۲۰۱۷). لزوم مراقبت های خانواده محور از کودک بزه دیده و استثنائات وارده به آن؛ تأملی بر نظام حقوقی ایران و نظام حقوق بشر. فصلنامه پژوهش حقوق کیفری، ۵(۱۹)، ۱۲۷-۱۶۳.
- ودودی، س.، زاده، س. ق.، & یزدی، س. م. (۲۰۱۸). اثربخشی مداخله خانواده محور بر تعاملات والد کودک و مشکلات برونی سازی شده کودکان با سندرم داون. *Journal of School of Public Health & Institute of Public Health Research*, 16 (۳).

(Evaluating the impact of family-centered care on pediatric patient outcomes: a review study)

Fatemeh Zahra Salamat

Master of Nursing, Faculty of Nursing and Midwifery, Shahrood
University of Medical Sciences, Semnan, Iran

Fatemeh Rezaei

Assistant Professor, Department of Nursing, School of Nursing
and Midwifery, Islamic Azad University, Babol Branch,
Mazandaran, Iran (Corresponding Author)

Arezoo Kordian

Bachelor of Nursing, Faculty of Nursing and Midwifery, Islamic Azad University, Babol Branch, Mazandaran, Iran

Fatemeh Moslemi Najarkolaie

Department of Pediatric Nursing, Shahid Beheshti Nursing School, Rasht, Gilan University of Medical Sciences, Iran

Homa Vojdani Vahidi

Master's student in Nursing, Faculty of Nursing and Midwifery, Shahrood University of Medical Sciences, Semnan, Iran

Abstract

The family plays an important role in the health of the society, and children must grow up under the care of their parents to fully develop their personality. Changing the way of life and physical activity of children is the responsibility of parents. The Committee for Children with Disabilities considers the family as the main pillar and factor that plays an essential role in ensuring the health and well-being of children. This is why today attention to health services and care related to growth has changed from a traditional child-centered model to a family-centered model. This model takes into account the importance of the family's contribution, especially the stressors that affect the family. In this model, the family's ability to deal with psychological pressure is discussed. In order to find studies related to family-centered care on the outcomes of pediatric patients, a search was made in the databases of Farsi-language journals, SID, Magiran, and Google Scholar. Farsi keywords of family-oriented care, children, disease outcomes were used separately and in combination. 10 articles were found through searching in databases and 2 articles through the list of articles. 5 articles that were in accordance with the objective of this study were selected and analyzed.

Family-centered care can lead to family empowerment, parental satisfaction with services, parental self-efficacy and child development. Considering the importance of family-centered care, parents' understanding of family-centered care is very important to improve service processes and outcomes for children and their families. By

strengthening the implementation of family-centered care, nurses can improve the self-efficacy of mothers and reduce their care pressure.

Keywords: family-oriented care, children, disease consequences